

آرا سیبویه و زبان شناسی معاصر

منصوره لایقیان جوان ۱، محمد لایقیان جوان ۲، محمدحسین قرشی ۳

۱ کارشناسی ارشد زبان شناسی همگانی، دانشکده ادبیات و علوم انسانی، دانشگاه بیرجند، ایران

mlayeghianjavan@yahoo.com

۲ کارشناسی ارشد ادبیات عرب، اداره کل آموزش و پرورش، مشهد، ایران

mljavan@yahoo.com

۳ استاد یار، دانشکده ادبیات و علوم انسانی، دانشگاه بیرجند، ایران

mhghorashi@yahoo.com

چکیده

در عالم زبان‌شناسی بسیاری از صاحب نظران بر این باورند که منشأ این علم در دنیای غرب است و "فردینان دوسوسور" را به عنوان پدر زبان شناسی معاصر معرفی می کنند . متأسفانه این جماعت از روشنفکران ، بی اعتنا به غنای آراء زبان‌شناختی اندیشمندان مسلمان ایرانی ، به بحث درباره ی نوآوری های زبان شناسان غرب میپردازند و نظریات ارزشمند و آثار پرمغز و فاخر متفکران مسلمان ایرانی، پیرامون زبان را نادیده و یا ناچیز انگاشته و به دنبال آراء اندیشمندان غربی اند. آراء و عقایدی که اکثر آن ها تکرار مطالب گفته شده است . نگارندگان در مقاله ی حاضر، این حقیقت را مسلم می دانند که خاستگاه انقلاب علمی زبان شناسی غربی را می توان در میان آثار دانشمندان مسلمان ، به خصوص "سیبویه" جست . این نوشتار می کوشد گوشه هایی از نظرات زبان‌شناختی سیبویه را مطرح کرده و به مقایسه ی آن ها با شیوه های نوین زبان‌شناسی معاصر بپردازد. به دلیل گستردگی مسایل در حوزه ی زبان شناسی ، جنبه های محدودی از کتاب معروف سیبویه به نام "الکتاب" در نظر گرفته شده و به بررسی تطبیقی این جنبه ها با نظرات دوسوسور در کتاب "دوره ی زبان‌شناسی عمومی" پرداخته شده است .

واژه های کلیدی: زبان‌شناسی معاصر، فردینان دوسوسور، سیبویه